

Posudek bakalářské práce

Otto Drexler

F. A. Šubert 1849 – 1915

(ÚČD FF UK 2016, 77 s. + 3 s. příloh)

Tématem práce je osobnost F. A. Šuberta, druhého ředitele Národního divadla, v jehož čele stál po téměř 20. let (1883 – 1900), tedy v jeho „zakladatelském“ období a proto také období nanejvýš turbulentním, umělecky i politicky velmi citlivém. Autorovi nejde – přirozeně - o teatrologickou analýzu jeho působení v čele první české scény, ale o jeho správní, „manažerské“ působení, umělecké záměry a postavení v dobové politické situaci (s Masarykem řečeno v „naší nynější krizi“). Využil k tomu v kontextech bakalářských prací nadstandardního informačního thesauru, a to jak pramenného, tak sekundárního. Navíc jeho heuristické snahy byly výrazně limitovány stavem a ochotou zpřístupňování archivních materiálů. Práce splňuje také rozsahové nároky na bakalářskou práci.

Nad „řemeslnou“ stránkou této školní kvalifikační práce, která tvoří její základnu, je rovina interpretační - tedy O. Drexler prokazuje bystrost úsudků, které jsou pramenně i argumentačně podložené, byť mohou třeba vzbuzovat diskusi. Dobře je charakterizován vztah mezi Družstvem ND a Společností ND, Šubrtův osobnostní profil, postavení v dobové politické situaci, jejíž musel chtít nechtít být aktivním protagonistou.

Na druhé straně je v práci opomenuto několik okolností, jež byly dobově jak příznačné, tak určující. Následující konstatování nejsou ovšem výtkami, ale podněty k diskusi při obhajobě práce či návrhy k pokračování v bádání nad daným tématem: Zmíněna není např.

„gentlemanská“ dohoda mezi ředitelem Nového německého divadla A. Neumannem a Šubrtem o „dělení“ repertoáru obou divadel vzhledem k rozdílnostem v charakteru standardního publika, což mělo i svůj umělecký i ekonomický aspekt. Šubrt byl z hlediska hospodaření a provozu Národního divadla jistě jedním z jeho nejúspěšnějších ředitelů. Z ekonomicko-provozního hlediska úspěšně vyvažoval poměr mezi uměleckými počiny a uváděním inscenací „kasovních“ - např. baletů Excelsior či Sedm havranů, které patřily ke kasovním trhákům nejen v českém prostředí a které jsou srovnatelné s dnešními tzv. velkými produkcemi, tedy s produkty populární kultury. Ty zprostředkovaně financovaly umělecky náročné inscenace, které často nedosahovaly ani desítky repríz, které ale české publikum kultivovaly. Dobové kritické či politicky motivované kritické reflexe mají jiný status než historická (historicko-teatrologická) hodnocení. V této interpretační pozici je třeba rozlišovat mezi přístupem řekněme obecně kulturním, historicko-divadelním a speciálně třeba muzikologickým.

Práce klade také jeden teoreticko-metodologický problém: V úvodu užívá autor práce termín „postmoderní věda“. Je takový termín vůbec relevantní? Jestliže je postmoderna běžně charakterizovaná jako „(radikální) pluralita názorů“, je v takové situaci věda vůbec možná? Nebyl by termín „věda v postmoderní myšlenkové situaci“ vhodnější?

Celkově hodnotím bakalářskou práci O. Drexlera František Adolf Šubrt jako kvalitativně nadstandartní a hodnotím ji jako výbornou.

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

Praha 14. 6. 2016